

Ontwikkelcombinatie Resort Maastricht
t.a.v. De heer drs. J. Janssen
Postbus 3086
6202 NB MAASTRICHT

ARCADIS NEDERLAND BV
Mercatorplein 1
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Tel 073 6809 211
Fax 073 6144 606
www.arcadis.nl

Onderwerp:
Rapportage natuurwaardenonderzoek De Dousberg

DIVISIE WATER & MILIEU

Geachte heer Janssen,

Maastricht,
25 november 2014

Afgelopen zomerperiode heeft ARCADIS namens de RO Groep een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd op De Dousberg. Dit onderzoek is uitgevoerd vanwege de voorgenomen herinrichtingen in het gebied. Conform onze offerte van 1 mei 2014 ontvangt u hierbij de rapportage van het onderzoek.

Contactpersoon:
ing. M.J.M. Coenen

Uit het onderzoek is gebleken dat er diverse beschermde natuurwaarden voorkomen en/of gebruik maken van de locatie. In de rapportage wordt hier verder op in gegaan.

Telefoonnummer:
+31 627060600

De belangrijkste conclusies luidt dat de planlocatie gebruikt wordt als broed- en jachtbiotop door Ransuilen en Bosuilen en het gebied gebruikt wordt als foerageergebied door vleermuizen en das.

E-mail:
martijn.coenen@arcadis.nl

Met betrekking tot de Flora- en faunawet kan gesteld worden dat de ingreep negatieve effecten heeft ten aanzien van bovengenoemde soorten, maar dat er met het treffen van mitigerende maatregelen effecten grotendeels kunnen worden gemitigeerd.

Ons kenmerk:
:

Alleen met betrekking tot de Ransuil dient de herontwikkeling gepaard te gaan met een ontheffingsaanvraag vanwege de vernietiging/verstoring van een jaarrond beschermd nest (Ransuilhorsten zijn jaarrond beschermde nesten).

Projectnummer:
C05053.000017.0300

Voor de overige soorten geldt dat de effecten dermate te mitigeren zijn dat overtredingen van de verbodsbepalingen Flora- en faunawet voorkomen kunnen worden. Hiervoor hoeft dan ook geen ontheffing aangevraagd te worden (mits de voorgestelde maatregelen tot uitvoer gebracht worden).

In het bijgevoegde rapport gaan we verder in op de bevindingen en zullen we aandacht besteden aan de toetsing aan de verbodsbepalingen, effecten en mitigerende maatregelen die overtreding van verbodsbepalingen kunnen voorkomen.

Divisie Water & Milieu is gecertificeerd voor:
ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, VCA-P,
SIKB BRL's en de CO2-Prestatieladder

Handelsregister
09036504

ARCADIS

Indien u hier verdere vragen en/of opmerkingen over heeft verzoek ik u contact op te nemen met onze ecooloog de heer M.J.M. Coenen, via nevenstaande gegevens.

Met dit schrijven hoop ik u voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
ARCADIS Nederland BV

ir. E.P.A.G. Schouwenberg
Teammanager Natuur & Archeologie

Bijlage: Rapportage natuurwaardenonderzoek De Dousberg

Rapportage natuurwaardenonderzoek De Dousberg

Inleiding

In het gebied De Dousberg zijn plannen gemaakt voor herinrichting. Deze herinrichting houdt onder meer in dat er recreatieve woningen gebouwd zullen worden op de top van de berg. In onderstaande afbeelding is de Dousberg op luchtfoto afgebeeld. De voorgenomen herinrichtingsplannen zijn in figuur 1 afgebeeld.

Vanwege deze plannen is het noodzakelijk dat er voorafgaande aan het bouwrijp maken van het terrein bomen en struiken gerooid worden. In het kader van de Flora- en faunawet dient deze ingreep getoetst te worden aan de verbodsbepalingen in relatie tot het voorkomen van en het gebruik door beschermde natuurwaarden (planten en dieren).

In 2014 heeft ARCADIS in opdracht van de RO groep deze natuurwaarden onderzocht. In eerste instantie is er middels een quickscan Flora- en faunawet beoordeeld welke soorten er (mogelijk) voorkomen. Op basis hiervan is nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen, broedvogels met jaarrond beschermde nesten en naar het voorkomen van beschermde amfibieën.

Onderzoeksinspanning en –methodiek

Vleermuizen

Er is soortgericht vleermuisonderzoek uitgevoerd in het gebied conform het vleermuisprotocol (GaN 2013). Dit protocol geeft aan welke onderzoeksinspanning noodzakelijk is per soort en gebiedsfunctie. In tabel 1 is de onderzoeksinspanning en de daarbij horende factoren weergegeven.

Onderzoeksdata	Functie	Weersomstandigheden	Opmerkingen
26 mei 2014	Kraamperiode	15 °C, droog na regen, wind 3BfT	2 personen
5 juni 2014	Kraamperiode	16 °C, motregen/droog, wind 3BfT	2 personen
7 juli 2014	Kraamperiode	22 °C, droog, wind 2BfT	2 personen
11 augustus 2014	Najaarsverblijf/vliegroute	20 °C, droog, wind 3BfT	1 persoon
26 augustus 2014	Baltsplekken	16 °C, droog na regen, wind 2BfT	2 personen
1 september 2014	Winterverblijf	20 °C, droog na regen, wind 1BfT	1 persoon

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van batdetectors. Deze detectors zijn uitgerust met een opname functie, zodat in het veld lastig determineerbare soorten kunnen worden opgenomen en kunnen worden geanalyseerd op een laptop met een software pakket.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door twee zeer ervaren vleermuisdeskundigen van ARCADIS met een werkervaring tussen 9 en 12 jaar met dergelijke onderzoeken.

ARCADIS

Broedvogels

Het broedvogelonderzoek is specifiek gericht geweest naar het voorkomen van broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast is er gelet op spechtenholen (al of niet verlaten) omdat deze ook een rol kunnen zijn voor vleermuizen.

Het broedvogelonderzoek is uitgevoerd op 3 momenten vanaf de periode april tot en met juli en is daarmee conform de SOVON richtlijnen. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van zichtwaarnemingen, territoria gedrag (geluid, roepende jongen, alarmerende vogels e.d.) en met behulp van een verrekijker.

De onderzoeksdagen zijn op 7 april 2014 na gelijk aan de vleermuisrondes van mei, juni en juli. Op alle dagen waren de weersomstandigheden goed om een dergelijk onderzoek uit te voeren. Dit betekent dat het droog was en de temperatuur goed. Tijdens de vleermuisrondes in mei juni en juli is eveneens gelet op nachttactieve soorten zoals uilen.

Amfibieën

In het gebied De Dousberg, en dan met name de lager gelegen waterhoudende delen rond de golfbaan (inclusief de voormalige kleigroeve), komen rugstreeppadden voor. Deze soort is in eerdere onderzoeken vastgesteld in het gebied. In het plangebied bovenop de Dousberg ontstaan plassen op de nog aanwezige paden. Deze tijdelijke plasjes kunnen ideaal zijn voor Rugstreeppadden om er eitjes in af te zetten. De eitjes en de kikkervisjes van deze soort ontwikkelen zich in een zeer snelle cyclus tot jonge padjes die vervolgens hun eigen weg zoeken in het gebied. Om er zeker van te zijn dat de plasjes geen ei-afzetgebied vormen voor deze soort zijn deze onderzocht op het voorkomen van de soort bovenop de Dousberg. Dit is tijdens alle broedvogel en vleermuisrondes gecontroleerd.

Onderzoeksresultaten

Vleermuizen

Uit het vleermuisonderzoek is gebleken dat:

- Het plangebied geen bomen of bebouwing bevat waar vaste rust- en verblijfplaatsen in aanwezig zijn of kunnen zijn.
- Het plangebied voornamelijk als foerageergebied dienst doet voor diverse soorten vleermuizen. Er zijn drie soorten vastgesteld: Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en *Myotis spec.*
- Er geen primaire vliegroutes aanwezig zijn in het plangebied.
- De bosrand van het gehele bosgebied op de Dousberg als vliegroute gebruikt wordt.
- Met name op de flanken van De Dousberg staan bomen met holtes die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor Gewone grootoorvleermuis en/of *Myotis spec.* Deze bomen blijven echter gespaard van kap.

ARCADIS

Broedvogels

Uit het broedvogelonderzoek is gebleken dat:

- Er twee soorten broeden waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Het betreft hier Buizerd en Ransuil.
- Er in het plangebied zelf een nestlocatie van de Ransuil aanwezig is
- De nestlocatie van de Buizerd buiten het ingreepgebied aanwezig is.
- Er diverse soorten spechten broeden in boomholtes, en dat deze bomen buiten de ingreeplocatie staan.

Amfibieën

Uit het amfibieënonderzoek is gebleken dat:

- Er geen rugstreeppadden aanwezig waren tijdens het onderzoek in 2014 in de ontstane plasjes.
- Er uitsluitend algemeen voorkomende soorten amfibieën gebruik maken van de ontstane plasjes. Bruine kikker en Gewone pad zijn daar waargenomen.

Overige soorten

In het gebied komen diverse andere soorten voor, zoals Das, Vos, algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, vlinders, libellen, verschillende soorten broedvogels en verschillende andere ongewervelden.

In de bijlage zijn de belangrijkste waarnemingen afgebeeld.

Effectbeoordeling op beschermde soorten in relatie tot de voorgenomen ingrepen

De belangrijkste effecten op de aangetroffen soorten hebben betrekking op de verwijdering van vegetatie boven op de Dousberg ten gunste van de aanleg van de geplande bebouwing.

Effecten per soortgroep

Vleermuizen

Aantasting en gedeeltelijke vernietiging van foerageergebied.

Effecten op de primaire vliegroute langs de bosrand treden niet op, omdat deze in zijn geheel in tact blijft.

Broedvogels

Vernietiging van broedbiotoop van diverse algemeen voorkomende soorten broedvogels.

Vernietiging van broedplaats Ransuil.

Effecten op de buizerd horst treden niet op, omdat de nestboom blijft staan.

Effecten op broedvogels kunnen optreden als de kapwerkzaamheden uitgevoerd worden binnen de broedperiode (dus binnen de periode 15 maart- 15 augustus).

Amfibieën

Vernietiging van leefgebied algemeen voorkomende soorten.

Overige soorten

Vernietiging van leefgebied diverse soorten grondgebonden zoogdieren, vlinders, libellen, ongewervelden.

De boskap leidt tot een zeer kleine aantasting van zeer marginaal geschikt foerageergebied van de aanwezige dassenpopulatie op de Dousberg. De dassenburcht bevindt zich op circa 600 meter afstand van de ingreeplocatie. Het terrein rondom de dassenburcht is de afgelopen jaren als dassenleefgebied heringericht ten gunste van de soort. Uit monitoring van de burcht (en eveneens tijdens dit onderzoek) is gebleken dat de burcht en het direct omliggende gebied zeer actief door de soort wordt gebruikt. In recent verleden (2013) zijn daarnaast twee nieuwe bijburchten gevestigd aan de zuidkant van het gebied. Effecten op de soort is door de voorgenomen boskap daardoor eveneens uit te sluiten.

Toetsing Flora- en faunawet

Op basis van bovenstaande effectbeoordeling worden de effecten getoetst aan de verbodsbepalingen van de flora- en faunawet. Hierbij wordt eveneens aangegeven of er mitigatie mogelijk is om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is wordt aangegeven of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is.

Soorten	Effecten	Overtreding verbodsbepalingen				Mitigatie nodig om overtreding te voorkomen
		Art. 8	Art. 9	Art. 10	Art. 11	Ontheffing ja/nee
Gewone dwergvleermuis	Aantasting foerageergebied				X	Nvt, voldoende jachtgebied over <i>Geen ontheffing nodig</i>
<i>Myotis spec.</i>	Aantasting foerageergebied				X	Nvt, voldoende jachtgebied over <i>Geen ontheffing nodig</i>
Gewone grootoorvleermuis	Aantasting foerageergebied				X	Nvt, voldoende jachtgebied over <i>Geen ontheffing nodig</i>
Ransuil	Vernietiging nestboom				X	Mitigatie noodzakelijk, door ophangen van ransuil minimaal 5 broedmanden in nabij gelegen bomen. <i>Ontheffing noodzakelijk vanwege de jaarrond beschermde status nestlocatie.</i>
Algemeen voorkomende soorten*	Verlies/aantasting leefgebied	X	X		X	Nvt, voldoende leefgebied over Algemene Zorgplicht (art. 2 Ffwet) <i>Geen ontheffing nodig</i>
Algemeen voorkomende broedvogels	Verlies broedgebied		X		X	Nvt, afdoende broedgebied over <i>Geen ontheffing nodig</i>

*Amfibieën, libellen, vlinders, ongewervelden en grondgebonden zoogdieren.

Conclusies en advies

Uit bovenstaande blijkt dat er knelpunten optreden in het kader van de Flora- en faunawet.

- Het gaat hier in eerste instantie expliciet om de vernietiging van een nestboom van Ransuil.
- Vanwege de jaarrond beschermde status van een dergelijk nest is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk, inclusief mitigerende maatregelen (ophangen broedmanden).
- Voor de overige soortgroepen treden er eveneens diverse effecten op, maar deze zijn ofwel te mitigeren door te werken buiten de broedperiode of actieve vliegperiode (bijvoorbeeld bij vleermuizen), of er blijft afdoende geschikt jachtgebied over.

Om te zorgen dat er in de toekomstige situatie nieuwe mogelijkheden ontstaan voor de soorten met betrekking tot foerageren en of broeden adviseren we:

- Aanplant van nieuwe bomen en struiken na afronding van de bouwwerkzaamheden;
- Aanbrengen van vleermuisverblijven aan bomen, om de gebouwen toegankelijk te maken voor vestiging van vleermuizen (open stootvoegen);
- Inzaaien/tot ontwikkeling brengen van bloemrijkere graslandjes in het nieuwbouwgebied (ipv strakke gazons);
- Zoveel mogelijk onbelicht laten van bosranden, boomgroepen e.d. om verstoring op foeragerende vleermuizen te minimaliseren;
- De werkzaamheden (in elk geval de kapwerkzaamheden) zoveel mogelijk uit te voeren buiten het broedseizoen van vogels en buiten de vliegperiode van vleermuizen (ideaal periode voor kappen bomen is november tot en met februari).